

WIND
ARE YOU IN?

**GLOBALNY
MANIFEST
ENERGETYKI
WIATROWEJ
NA COP26**

COP26 musi być przełomowym momentem, rozpoczynającym dekadę wznowionych działań i współpracy w walce ze zmianami klimatycznymi. Dysponujemy już narzędziami i technologią pozwalającymi ograniczyć globalne ocieplenie, a nawet osiągnąć nasz wspólny cel zerowej emisji netto do 2050 roku. Jednakże, aby tego dokonać, potrzebujemy bezprecedensowych działań politycznych i mobilizacji całego społeczeństwa.

Musimy współpracować, aby zwiększyć wykorzystanie energii wiatrowej i chronić naszą planetę dla przyszłych pokoleń. Wchodzimy w to. A Ty?

Nie ma już czasu na zwlekanie lub rozmyślanie. Badania i globalne prognozy są jasne: przy trzech czwartych światowych emisji gazów cieplarnianych pochodzących z sektora energetycznego niezbędne jest podjęcie kroków w celu szybkiej dekarbonizacji.

Musimy działać już teraz, aby przeprowadzić ogólnoswiatową transformację energetyczną w ciągu tej dekady lub stawić czoła narastającym zagrożeniom i niebezpieczeństwom cieplejszego świata, który nie będzie nadawał się do zamieszkania dla dużej części ludzkości i roślin. COP26 powinien zaznaczyć początek nowej ery zrównoważonego rozwoju napędzanego energią odnawialną.

Energia wiatrowa stanowi podstawę łagodzenia zmian klimatu. Przy instalacjach zlokalizowanych na całym świecie o łącznej mocy prawie 800 GW energia wiatrowa już pomaga uniknąć światu ponad 1,1 miliarda ton emisji CO₂ rocznie, co odpowiada całej rocznej emisji dwutlenku węgla w Ameryce Łacińskiej. Przemysł wiatrowy zapewnia także miejsca pracy dla wykwalifikowanych pracowników, dostarcza korzyści społeczno-ekonomicznych, innowacji i inwestycji, trwale przekształcając gospodarki i społeczności na całym świecie. Odgrywa kluczową rolę w rewitalizacji krajów poprzez modernizację infrastruktury i przyczynianie się do niedrogich, niezawodnych, zrównoważonych i nowoczesnych systemów energetycznych.

Jest to rozwiązanie przekrojowe, które może wspierać dekarbonizację energochłonnych gałęzi przemysłu, takich jak transport, produkcja stali, cementu i chemikaliów. Ma również korzystny wpływ na przyrodę, bioróżnorodność i rolnictwo.

W planach działania do 2050 r. określonych w tym roku przez Międzynarodową Agencję Energii Odnawialnej (IRENA) i Międzynarodową Agencję Energetyczną (IEA) energia wiatrowa staje się podstawą świata o zerowej emisji netto, generując więcej czystej energii elektrycznej niż jakiegokolwiek inne źródło. Problem stanowi jednak niewystarczające wykorzystanie energii wiatrowej – wykorzystujemy ją nie dość szybko lub nie pokrywamy wystarczającej liczby obszarów geograficznych – aby zrealizować tę wizję.

Jeśli obecne wskaźniki instalacji zostaną utrzymane, osiągniemy tylko 43% mocy wiatrowej potrzebnej do 2050 r. dla świata o zerowej emisji netto, co skutecznie skazuje nas na nieosiągnięcie naszych celów klimatycznych (patrz załącznik). Bez drastycznych działań na rzecz zwiększenia wykorzystania energii wiatrowej nie uda nam się zdekarbonizować energetyki, przemysłu, transportu, ogrzewania i innych sektorów, a także znacząco zwiększyć produkcji ekologicznego wodoru.

Aby w ciągu kolejnych dziewięciu lat osiągnąć zerową emisję netto, roczna ilość energii wiatrowej wykorzystywanej na całym świecie musi być czterokrotnie wyższa od 93 GW wytworzonych w zeszłym roku. Jest to osiągalne tylko wtedy, gdy wyjdziemy poza dotychczasowy scenariusz działania i w podejściu do energii oraz gospodarki uwzględnimy zbliżający się kryzys klimatyczny.

Jako koalicja reprezentująca ponad 90 firm i organizacji zajmujących się lądowymi, pływającymi i stałymi instalacjami wiatrowymi oraz łańcuchami dostaw na całym świecie, wzywamy rządy do zaangażowania się w działania na COP26 w tym roku. Krajowi decydenci w każdym regionie świata muszą:

---

[1] Plan zerowej emisji netto do 2050 stworzony przez IEA określa globalne wytwarzanie energii elektrycznej z wiatru (35%), słońca (33%), energii wodnej (12%), jądrowej (8%), bioenergii (5%) i wodoru (2 %) oraz paliw kopalnych z wykorzystaniem wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (2%). Raport przygotowany przez IRENA przedstawia wizję wytwarzania energii elektrycznej z wiatru (około jedna trzecia) i słońca (prawie 30%), a pozostała część obejmuje energię wodną, bioenergię, energię geotermalną, pływy/fale i wodór .

1

ZWIĘKSZYĆ AMBICJE DOTYCZĄCE ENERGETYKI WIATROWEJ I ODZWIERCIEDLIĆ TO W ZAKTUALIZOWANYCH DEKLARACJACH NARODOWYCH (NDC), KOMPLEKSOWYCH KRAJOWYCH STRATEGIACH KLIMATYCZNYCH ORAZ KRÓTKO- I DŁUGOTERMINOWYCH PLANACH ENERGETYCZNYCH.

1. Konkretnie cele w zakresie mocy wiatru lub ilości wytworzonej energii powinny być ustalone zgodnie z jasnym, szczegółowym harmonogramem i horyzontem planistycznym, aby osiągnąć zerową emisję netto. Cele te powinny zostać uzgodnione między organami publicznymi zarządzającymi klimatem, energią, gospodarką, środowiskiem, infrastrukturą i siłą roboczą, aby zapewnić sektorowi publicznemu odpowiednie zasoby do ich realizacji. Należy również ustalić cele i wdrożyć odpowiednie działania wśród sektorów i podmiotów o wysokiej emisji dwutlenku węgla za pośrednictwem partnerstw publiczno-prywatnych, programów rozwoju inicjatyw dotyczących energii odnawialnej, systemów obowiązkowego ujawniania informacji korporacyjnych i innych mechanizmów. Oprócz rozszerzenia elektryfikacji w celu zwiększenia udziału energii odnawialnej wśród różnych źródeł energii, rządy mogą rozważyć ekologiczne rozwiązania wodorowe wspierane przez energię wiatrową w celu dekarbonizacji sektorów, takich jak przemysł ciężki.

2

ZOBOWIĄZAĆ SIĘ DO SZYBKIEGO WYCOFANIA SIĘ Z WYTWARZANIA ENERGII OPARTEGO NA WĘGLU.

1. Spalanie węgla jest szkodliwe dla społeczeństwa i środowiska oraz coraz bardziej nieekonomiczne w porównaniu z konkurencyjną cenowo energią odnawialną. Szybkie zamykanie elektrowni węglowych na całym świecie, zapoczątkowane w 2022 r., oraz przestrzeganie harmonogramów likwidacji/wycofywania z eksploatacji będą stanowić różnicę między ścieżkami globalnego ocieplenia powyżej 2° a 1,5°.

Przyniesie to również miliardy dolarów oszczędności na zakupach energii i kosztach publicznej opieki zdrowotnej, które można przeznaczyć na programy czystego wzrostu. Pilnie potrzebne jest globalne porozumienie w sprawie wycofania węgla, które musi obejmować: zakaz inwestycji w nowe elektrownie węglowe przez krajowe agencje kredytów eksportowych, banki polityczne i wielostronne banki rozwoju; zobowiązanie rządów do tego, by nie powstawały nowe elektrownie węglowe i wcześniejszego zamknięcia istniejących elektrowni; oraz mechanizm, który odnosi się do przejrzystości i odpowiedzialności za spełnienie tych zobowiązań i potencjalnych kanałów sprawiedliwej rekompensaty za wcześniejsze zamknięcie.

3

PROJEKTOWAĆ I WDRAŻAĆ RYNKI ENERGII, KTÓRE SPROSTAJĄ WYMAGANIOM PRZYSZŁOŚCI.

1. Struktura rynku energii musi się zmienić, aby odzwierciedlić systemy przyszłości: elastyczne, reagujące na popyt, niezawodne i zależne od większości (jeśli nie w 100%) udziału energii odnawialnej. Systemy te już działają i ich wprowadzenie jest możliwe pod względem technicznym i ekonomicznym na całym świecie; wymagają jednak równych warunków działania, aby umożliwić wdrażanie energii odnawialnej na dużą skalę. Oznacza to: usunięcie bezpośrednich i ukrytych dotacji lub korzyści dla wytwarzania paliw kopalnych; priorytetowe traktowanie alokacji gruntów/dna morskiego, zamówień, budowy, podłączenia do sieci i przesyłu w celu wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych; rozliczanie społeczno-ekonomicznych i środowiskowych kosztów węgla; oraz dostosowanie rynków energii elektrycznej w celu szerszego uwzględnienia wartości systemu, z uwzględnieniem efektów zewnętrznych, takich jak potrzeby dotyczące sieci i bilansowania, potrzeby dotyczące elastyczności systemu energetycznego, emisje, wpływ na środowisko i korzyści społeczno-gospodarcze. Będzie to również wymagało elektryfikacji na szeroką skalę, aby zapewnić, że odnawialne źródła energii mogą zastąpić rolę paliw kopalnych w zasilaniu transportu, ogrzewania i przemysłu.

4

WDROŻYĆ USPRAWNIONE I ROZSĄDNE SCHEMATY WYDAWANIA POZWOLEŃ DLA PROJEKTÓW DOTYCZĄCYCH ENERGII ODNAWIALNEJ, ABY PRZYSPIESZYĆ WDRAŻANIE I ZMINIMALIZOWAĆ NIEWYKORZYSTANIE PROJEKTÓW.

1. Zbyt wiele krajów nie jest w stanie wykorzystać ogromnego zainteresowania inwestorów wdrażaniem projektów energetyki wiatrowej z powodu nadmiernie skomplikowanych i biurokratycznych systemów wydawania pozwoleń. Bez usprawnienia procedur wydawania pozwoleń, w tym przydziału gruntów i przyłączenia do sieci, powstanie nadwyżka projektów „w przygotowaniu”, a kraje nie spełnią swoich celów klimatycznych. Czas potrzebny na uzyskanie pozwoleń – które obejmują planowanie przestrzenne, ocenę wpływu na środowisko i społeczeństwo, autoryzację planowania, podłączenie do sieci i wyzwania prawne – spowalniają wdrażanie energii wiatrowej na niektórych wiodących światowych rynkach wiatrowych, takich jak Niemcy i Indie.

Jak podaje WindEurope w przypadku lądowych projektów wiatrowych, w Hiszpanii, Włoszech, Grecji, Szwecji, Belgii (Flandria) i Chorwacji wydawanie pozwoleń może zająć ponad 8 lat, wliczając w to czas potrzebny na ewentualne działania prawne. W Japonii ukończenie złożonego procesu oceny oddziaływania na środowisko może zająć do 5 lat. W przypadku projektów morskiej energetyki wiatrowej wydawanie pozwoleń trwa co najmniej 6 lat, w którym to czasie zawierają się: sporządzenie oceny oddziaływania na środowisko i konsultacje z zainteresowanymi stronami.

Transformacja energetyczna wymaga transformacji całego systemu zasilanego energią odnawialną. Decydenci muszą zapewnić, że biurokracja nie będzie stanowić przeszkody w osiągnięciu naszych celów klimatycznych. Jednocześnie sektor OZE jest zaangażowany w zrównoważony rozwój, gospodarkę o obiegu zamkniętym, harmonijne współistnienie z lokalnymi społecznościami i użytkownikami przestrzeni lądowej/morskiej, na której budowane są farmy wiatrowe, a także przestrzeganie wysokich standardów środowiskowych i społecznych.

Należy rozważyć m.in. następujące środki: obowiązkowe maksymalne czasy realizacji zezwolenia na elektrownie wykorzystujące odnawialne źródła energii, np. 2 lata dla projektów wiatrowych na lądzie tworzonych od podstaw, 3 lata dla projektów wiatrowych na morzu i 1 rok dla projektów repoweringu, z dodatkowym uznaniowym limitem czasowym w wypadku zaistnienia nadzwyczajnych okoliczności; zorganizowany i ograniczony w czasie proces przedstawiania dowodów przez deweloperów; mechanizm izby rozrachunkowej dla sporów prawnych, aby zapobiec przedłużającym się opóźnieniom w istotnych projektach infrastruktury; strategię użytkowania gruntów/oceanów, które nadają priorytet rozwiązaniom energetycznym korzystnym dla przyrody; oraz przyspieszone schematy wydawania pozwoleń, aby priorytetowo traktować ponowne zasilanie istniejących farm wiatrowych, w których turbiny osiągną stan zużycia.

5

ZAINICJOWAĆ PLANY SZYBKIEJ BUDOWY SIECI CZYSTEJ ENERGII I STACJI ŁADOWANIA POJAZDÓW ELEKTRYCZNYCH.

Aby sprostać pilnemu tempu transformacji energetycznej, konieczne są większe inwestycje publiczne i prywatne w bezpieczne, inteligentne i elastyczne sieci, które umożliwiają coraz większy udział energii ze źródeł odnawialnych. Dzięki połączeniu wiedzy specjalistycznej operatorów systemów, organów regulacyjnych i przedsiębiorstw użyteczności publicznej, władze mogą podjąć się długoterminowego planowania w zakresie rozbudowy i wzmocnienia sieci, elektryfikacji transportu, a także tworzenia regionalnych rynków eksportu i handlu energią. Planowanie sieci powinno również uwzględniać rozwiązania w zakresie magazynowania, takie jak elektrownie szczytowo-pompowe lub baterie o skali przemysłowej, które mogą zminimalizować przeciążenie sieci i wspierać bilansowanie.

6

OPRACOWAĆ SPÓJNE I INTEGRACYJNE REGUŁY, ZGODNIE Z KTÓRYMI ZASOBY PUBLICZNE PRZEZNACZONE SĄ NA SKONCENTROWANE NA LUDZIACH PRZEJŚCIE NA GOSPODARKĘ O ZEROWEJ EMISJI NETTO.

1. Globalna analiza przeprowadzona przez IRENA w tym roku pokazuje, że wprowadzenie w życie transformacji energetycznej uwzględniającej wzrost temperatury o 1,5°C powoduje pozytywne skutki społeczno-gospodarcze w porównaniu z obecną polityką. Do 2030 r. świat miałby prawie 40 mln więcej miejsc pracy powstałych dzięki inwestycjom związanym z transformacją energetyczną, takim jak wielkoskalowe wdrażanie energii wiatrowej i odnawialnej, ulepszenie sieci i efektywność energetyczna. Transformacja energetyczna znajduje również odzwierciedlenie w wyższych wskaźnikach PKB i dobrobytu społecznego. Rozdzielenie korzyści pomiędzy wszystkie społeczności jest kluczowym elementem sprawiedliwej transformacji. Rządy mogą inicjować programy przekwalifikowania i zmiany siły roboczej, które identyfikują alternatywne możliwości zatrudnienia w sektorze czystej energii dla pracowników z branż, którym zagraża upadłość, takich jak paliwa kopalne i sektory pomocnicze. Rozwijający się sektor morskiej energetyki wiatrowej oferuje ścieżkę przekwalifikowania dla pracowników w sektorach morskiej ropy naftowej i gazu oraz inżynierii morskiej.

7

DOPASOWAĆ KRAJOWE I REGIONALNE PRZEPŁYWY FINANSOWE DO POZIOMÓW ODNIESIENIA DLA ŚCIEŻKI EMISJI ZEROWEJ NETTO, UWZGLĘDNIĄCEJ WZROST TEMPERATURY O 1,5°C.

Tam, gdzie istnieje sprzyjające środowisko inwestycyjne, nie brakuje kapitału na energię wiatrową. Aby jednak wspólnie osiągnąć transformację energetyczną, finansowanie publiczne – niezależnie od tego, czy jest to finansowanie eksportu, czy przepływy ze skarbów państwa – musi być podejmowane zgodnie z zasadami „nie szkodzić”, które odnoszą się do skutków społecznych i środowiskowych oraz unikają ryzyka opuszczonych aktywów, zwłaszcza aktywów z paliw kopalnych. Dlatego cele klimatyczne powinny być uwzględniane we wszystkich ministerstwach finansów i organach sektora publicznego. Wydatki publiczne na wsparcie wdrażania energii odnawialnej powinny uwzględniać perspektywę sektora prywatnego, w szczególności w odniesieniu do bankowalności projektów i barier rozwoju w terenie.

8

WSPÓŁPRACOWAĆ W ZAKRESIE USTALANIA CEN EMISJI DWUTLENKU WĘGLA NA MOCY ART. 6.2 I 6.4 POROZUMIENIA PARYSKIEGO.

Skuteczne i wiarygodne podejście rynkowe do ustalania cen emisji dwutlenku węgla może zachęcić kraje do szybszego wdrożenia NDC poprzez stworzenie mechanizmów, które uwzględniają społeczne koszty emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia. Mechanizmy, które zniechęcają do emisji u źródła, takie jak sprawiedliwe podatki wyrównawcze na granicach emisji dwutlenku węgla na produkty energochłonne, mogą wysłać silne sygnały rynkowe do państwowych i niepaństwowych podmiotów w sektorze energetycznym i poza nim, wspierając większe inwestycje w technologie niskoemisyjne.

My, niżej podpisani, wzywamy rządy i odpowiednie organy do uznania obecnego kryzysu klimatycznego i poważnego potraktowania energii odnawialnej podczas COP26 w tym roku. Globalna branża wiatrowa jest gotowa do współpracy z rządami, regulatorami, operatorami systemów, społeczeństwem obywatelskim, społecznościami lokalnymi i innymi interesariuszami, aby chronić naszą przyszłość.

18 października 2021

Lista sygnatariuszy:

